

ประเด็น : กัญชาทางการแพทย์และสมุนไพรเพื่อเศรษฐกิจ

หัวข้อ : กัญชาทางการแพทย์

เป้าหมาย(GOAL) :ประชาชนเข้าถึงกัญชาทางการแพทย์
ตามข้อบ่งชี้และปลอดภัย

ตัวชี้วัด

จำนวนคลินิกการให้บริการกัญชาทางการแพทย์แบบผสมผสานแพทย์แผนปัจจุบันและแพทย์แผนไทยนำร่อง
อย่างน้อยเขตสุขภาพละ1แห่ง

ไตรมาส2-จัดตั้งคลินิกกัญชาทางการแพทย์ แบบผสมผสาน จังหวัดละ1แห่ง

ไตรมาส3และไตรมาส4- จัดตั้งคลินิกกัญชาทางการแพทย์ แผนไทยใน รพช.ร้อยละ25 ของแต่ละจังหวัด

ติดตาม
การ
ดำเนิน
การ
แก้ปัญหา
และ
อุปสรรค

1.ผลการดำเนินการ เปรียบเทียบระดับเขต ,ระดับจังหวัด

2.บุคลากรผู้ให้บริการ แพทย์ , เภสัช,พยาบาล , แพทย์แผนไทย

3.ผลิตภัณฑ์ กัญชาทางการแพทย์ , ตำรับยาแผนไทย , น้ำมันกัญชา อ.เดชา

4.โปรแกรม C--MOPH ,SAS โปรแกรม โรงพยาบาล(HIS ,Home C, SSB) ,REDCap
(เก็บข้อมูลผู้ป่วยที่เข้าร่วมโครงการติดตามลักษณะการใช้และคุณภาพชีวิตของผู้ใช้น้ำมันกัญชา
ในทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก)

5.ผู้ใช้บริการ ผู้ใช้ตามข้อบ่งชี้, การใช้น้ำมันใต้ดิน , ผลข้างเคียง , ความรู้ ความ
เข้าใจเกี่ยวกับกัญชาทางการแพทย์

ปัญหา/อุปสรรค

ยากัญชา

1. ตัวยาเช่น CBD , THC:CBD 1:1 สำหรับใช้ในกลุ่ม2(น่าจะได้ประโยชน์) ยังไม่มีการนำมาให้กับทางโรงพยาบาล
2. ยาอายุ1ปี หมดอายุ ส.ค.2563 –ดำเนินการอย่างไรต่อยาที่หมดอายุ ในกรณีที่ย้ายไม่หมด
3. ตำรับยาแผนไทย—ความไม่สะดวกในการปรับขนาดยา

ปัญหา/อุปสรรค

ผู้รับบริการ

1. ความเข้าใจการใช้กัญชาทางการแพทย์ไม่ถูกต้อง
เช่น รักษาเมะเร็ง เบาหวาน ความดันโลหิตสูง รูมาตอยด์
2. ต้องการใช้เป็นทางเลือกแรกในการรักษา
3. การ **Shopping** ยา ของผู้ป่วย
4. ผู้ป่วยต่างชาติ มาขอรับยาแต่จ่ายให้ไม่ได้ เนื่องจาก
ส่วนกลางแจ้งว่าจ่ายได้เฉพาะผู้ป่วยชาวไทย
5. ผู้ป่วยยังไม่มีบัตรแสดงตนว่าเป็นผู้รับบริการกัญชา
หากเจอตำรวจตรวจค้น ให้แสดงใบรับรองแพทย์ไปก่อน
5. ผู้ป่วย refractory epilepsy ซื้อ CBD oil จาก อเมริกา
(ร.พ. ยังไม่มี CBD) มาขอใบรับรองเพื่อใช้
(เนื่องจาก เจ้าหน้าที่ตำรวจ ตรวจจับ)
-โรงพยาบาลสามารถออกใบรับรองให้ได้หรือไม่

ข้อเสนอแนะ

- ให้ความรู้เกี่ยวกับกัญชาทางการแพทย์ ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์
Social media
- ใช้โปรแกรมตรวจสอบการใช้ยาของผู้ป่วย

ปัญหา/อุปสรรค

ข้อเสนอแนะ

ผู้ให้บริการ

1. บุคลากรที่ผ่านการอบรมไม่เพียงพอ
2. แพทย์บางท่านยังไม่มั่นใจในการใช้ผลิตภัณฑ์
กัญชาทางการแพทย์

E-learning และสอบขอใบ certificate

โปรแกรม

1. รพ. บางแห่งอยู่ระหว่างดำเนินการติดตั้งโปรแกรม C-MOPH
ต้องใช้ manual ไปก่อน แล้วค่อยย้อนหลัง
2. ต้องใช้หลายโปรแกรม
  - 2.1. โปรแกรมเวชระเบียนของ ร.พ.
  - 2.2. โปรแกรมจากส่วนกลาง C-MOPH
  - 2.3. โปรแกรมการใช้ยา (SAS AUR)
3. การคีย์ข้อมูลในโปรแกรม C - Moph ใช้เวลาในการลงข้อมูลประมาณ 5 – 10 นาที/
ผู้ป่วย 1 ราย การเชื่อมโยงระหว่างโปรแกรม (HIS, HOME C ,SSB) ของโรงพยาบาล
กับโปรแกรม C – Moph การเชื่อมต่อข้อมูลซ้ำ

ประเด็น : กัญชาทางการแพทย์และสมุนไพรเพื่อเศรษฐกิจ

หัวข้อ : สมุนไพรเพื่อเศรษฐกิจ

เป้าหมาย(GOAL):มูลค่าของวัตถุดิบสมุนไพรและผลิตภัณฑ์สมุนไพรภายในประเทศเพิ่มขึ้นอย่างน้อย1เท่าตัวและประเทศไทยจะเป็นประเทศที่ส่งออกวัตถุดิบสมุนไพรคุณภาพละผลิตภัณฑ์สมุนไพรชั้นนำของภูมิภาคเอเชีย ภายในปี2564

ตัวชี้วัด	เมืองสมุนไพรในทุกเขตบริการสุขภาพ(14จังหวัด <u>สระบุรี</u> , เชียงราย, พิษณุโลก, อุทัยธานี, นครปฐม, ปราชินบุรี, จันทบุรี, มหาสารคาม, สกลนคร, อุตรธานี, สุรินทร์, อำนาจเจริญ, สุราษฎร์ธานีและสงขลา) <u>ผลิตยาสมุนไพรจากขมิ้นชันหรือไพลด้วยวัตถุดิบปลอดสารพิษ</u> (สารกำจัดศัตรูพืชและโลหะหนัก) ร้อยละ100
สถานการณ์/ข้อมูลพื้นฐาน	<u>ส่วนกลาง</u> 1.กรมการแพทย์แผนไทยให้การสนับสนุน 1.1โครงการพัฒนาเมืองสมุนไพร ใ้ทั้งงบประมาณเพื่อขับเคลื่อนภารกิจเมืองสมุนไพร <u>จังหวัดละ 35,000บาท</u> 1.2.โครงการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชสมุนไพรปีงบประมาณ 2563 เป็นโครงการที่สนับสนุนการพัฒนาความรู้และศักยภาพของเกษตรกรผู้ปลูกสมุนไพรให้สามารถบริหารจัดการการผลิตพืชสมุนไพรได้อย่างมีประสิทธิภาพ <u>โดยกลุ่มเป้าหมายเป็นเกษตรกรผู้ปลูกสมุนไพร จังหวัดละ 30 ราย</u>

	เขต1	เขต2	เขต3	เขต4	เขต5	เขต6	เขต7	เขต8	เขต9	เขต10	เขต11	เขต12	เขต13
เมืองสมุนไพร	เชียงราย	พิษณุโลก	อุทัยธานี	สระบุรี	นครปฐม	ปราชินบุรี, จันทบุรี	มหาสารคาม	สกลนคร, อุตรธานี	สุรินทร์	อำนาจเจริญ	สุราษฎร์ธานี	สงขลา	

ผลการดำเนินการ ระดับเขต

จังหวัดสระบุรี เป็น 1 ใน 14 จังหวัดเมืองสมุนไพรและเป็นจังหวัดเมืองสมุนไพรเดียวในเขต 4 มีโรงพยาบาลผลิตยาสมุนไพรจำนวน 2 แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลเสาไห้ และโรงพยาบาลหนองโดน มียาสมุนไพรที่มีการสั่งใช้มาก 6 รายการ ได้แก่ 1. ขมิ้นชัน (ร.พ.หนองโดน 921 กก.ต่อปี 2562 ร.พ.เสาไห้ 610 กก.ต่อปี 2562) 2. ฟ้ำทะเลลายโจร 3. เพชรสังฆาต 4. เถาวัลย์เปรียง 5. ยาสหัสธารา 6. มะขามแขก

โดยวัตถุดิบจากยาทั้ง 6 ชนิด มาจาก 2 แหล่ง

1. จากเกษตรกรซึ่งมีใบรับรองการไม่ใช้สารกำจัดศัตรูพืชจากกรมวิชาการ กระทรวงเกษตร
2. จากบริษัทผู้จำหน่ายที่มีใบรับรองการตรวจวิเคราะห์สารกำจัดศัตรูพืชและโลหะหนัก จากบริษัทห้องปฏิบัติการกลาง (ประเทศไทย) จำกัด-จ.ฉะเชิงเทรา

ส่วนไพล (ร.พ.หนองโดน 240 กก.ต่อปี 2562 , ร.พ.เสาไห้ 773 กก.ต่อปี 2562)

ร.พ.หนองโดน นำมาผลิตลูกประคบ และ ครีมหาผิว

ร.พ.เสาไห้ นำมาผลิตเฉพาะลูกประคบ

ปัญหา/อุปสรรค

ลำดับ	การดำเนินงาน	ปัญหาที่พบ	การแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	
				ต่อพื้นที่	ต่อนโยบาย
1.	ราคายาสมุนไพร	บริษัทสมุนไพรไทยขายราคาต่ำกว่า	ขอความร่วมมือหน่วยงานรัฐสนับสนุนซื้อ		
2.	ซื้อวัตถุดิบจากเกษตรกรซึ่งมีใบรับรองการไม่ใช้สารกำจัดศัตรูพืชจากกรมวิชาการ กระทรวงเกษตร	1.ไม่มีการสุ่มตรวจสอบกำจัดศัตรูพืชและโลหะหนักจากวัตถุดิบแหล่งนี้		1.ควรมีการสุ่มตรวจสอบกำจัดศัตรูพืชและโลหะหนัก	
3.	<u>ยาสมุนไพร 6 ชนิดที่ผลิตมาก</u> ส่งตรวจสอบกำจัดศัตรูพืชและโลหะหนัก <u>ปีละ 1 Lot</u>	-ยาสมุนไพรอื่นๆ ไม่ได้ส่งตรวจ -ยาสมุนไพร 6 ชนิด ไม่ได้ตรวจทุกLot	เพิ่มงบสนับสนุน		

จ.สระบุรี

การทำบันทึกลงนามความร่วมมือด้านการบริหารจัดการระบบยาสมุนไพรจังหวัดสระบุรี(MOU)

โดยสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสระบุรีได้ลงนามความร่วมมือระหว่าง หน่วยบริการสาธารณสุขจังหวัดสระบุรี 12 แห่ง , ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 4 สระบุรี , สถาบันพัฒนาที่ดินสระบุรี , เกษตรจังหวัดสระบุรี , เกษตรและสหกรณ์จังหวัดสระบุรี , เกษตรจังหวัดสระบุรี และ วิทยาลัยการแพทย์แผนไทย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

จ.ลพบุรี

ในปี 2561 ได้มีการสำรวจพบว่าไขมันชั้นของจังหวัดลพบุรี มีสาระสำคัญที่ออกฤทธิ์ทางยา (สารเคอควิมีนอยด์) สูงถึงร้อยละ 10 ซึ่งหาได้ยากในประเทศไทยและในโลก

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลพบุรีได้ร่วมกับสำนักงานเกษตรจังหวัดลพบุรี และองค์การเภสัชกรรม ทำการส่งเสริมเกษตรกรในพื้นที่อำเภอเมือง อำเภอพัฒนานิคม และอำเภอลำสนธิในการปลูกไขมันชั้น ในรูปแบบการทำสัญญาจะซื้อจะขายล่วงหน้า และปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตจากการปลูกมันสำปะหลัง ข้าวโพด ที่มีการใช้ยาฆ่าแมลงเป็นการปลูกสมุนไพรอินทรีย์ ส่งผลให้ประชาชนมีสุขภาพดี ปลอดภัยจากการใช้ยาฆ่าแมลง สร้างรายได้และความมั่นคงแก่เกษตรกร นำรายได้เข้าสู่จังหวัดลพบุรีจำนวนกว่า 12 ล้านบาท

ในปีงบประมาณ 2562 ได้ทำการส่งไขมันชั้นให้กับองค์การเภสัชกรรมแล้วจำนวนกว่า 6 ตันแห่ง (คิดเป็นน้ำหนักไขมันชั้น 36 ตันสด)

โดยปี 2563 อยู่ระหว่างเตรียมการปลูกในเดือนเมษายน

ประเด็น : กัญชาทางการแพทย์และสมุนไพรเพื่อเศรษฐกิจ

หัวข้อ : อาหารปลอดภัย ผักปลอดภัย

เป้าหมาย(GOAL):สร้างสุขภาพให้ประชาชนได้บริโภคอาหารปลอดภัยและ
ขับเคลื่อนเศรษฐกิจ สนับสนุนกลุ่มเกษตรกร สร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ
ให้แข่งขันได้อย่างยั่งยืน

ตัวชี้วัด

มาตรฐานโรงพยาบาลอาหารปลอดภัย(Food Safety Hospital)

ปัญหา

1. สถานที่ประกอบอาหาร---โรงพยาบาลขนาดเล็กไม่มีโรงครัว
2. แหล่งวัตถุดิบซื้อจากเกษตรกรที่ปลูกผักอินทรีย์ได้บางส่วน เนื่องจากผลิตได้ไม่เพียงพอกับความต้องการของโรงพยาบาลทั้งชนิดและปริมาณ
3. ราคาผักปลอดสารพิษค่อนข้างสูง
4. ยังสู่มตรวจพบสารปนเปื้อน ได้แก่ ฟอรัมาลีน บอแรก ยาฆ่าแมลง สารกันรา (Salicylic acid)